

Buitenspel in Den Haag

Jeroen Sprinkhuizen werkt sinds 2001 voor obs de Springbok, onderdeel van stichting De Haagse Scholen, op de locatie Pretoriusstraat. Sinds 2008 heeft de school een zoneparc (de eerste van Den Haag) en recentelijk is het hele plein vernieuwd waarbij de school zelf de invulling heeft kunnen doen. Hoe dat tot stand is gekomen is hier te lezen.

TEKST JEROEN SPRINKHUIZEN

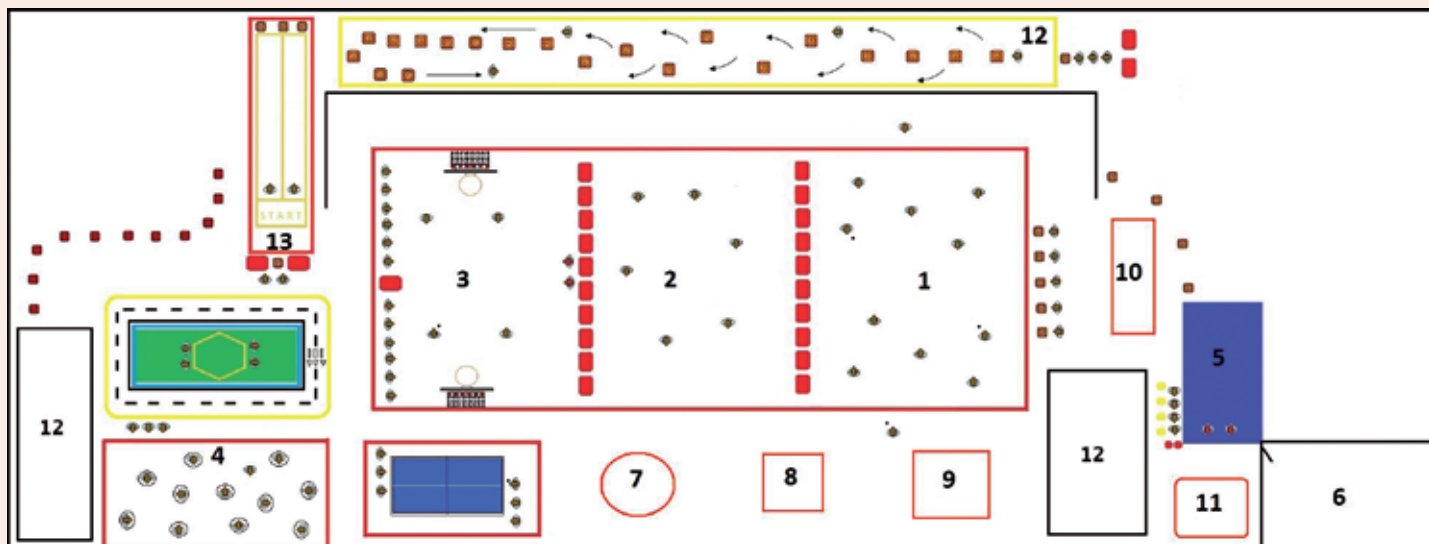
Om te weten wat het zoneparc-concept inhoudt verwijzen we naar het artikel op de site behorend bij *Lichamelijke Opvoeding 5*, waarin het concept wordt uitgelegd.

Zaken behouden

Van het zoneparc-concept hebben wij de helden (verantwoordelijke leerlingen) en de verdeling (zones) over het plein behouden en cognitieve aspecten zoals een landkaart, een rekenmachine en een toetsenbord toegevoegd. Daarnaast hebben we het concept Speelgedrag, ontwikkeld door Erik Boot, ingevoegd in ons

schoolplein concept. Speelgedrag staat voor het indelen van spellen op het sociale speelniveau van leerlingen. Individueel spelen met een diablo is bijvoorbeeld een sociaal eenvoudigere speelvorm dan dat een voetbalwedstrijd tegen elkaar spelen is.

Het zoneparc is gestart in de tijd dat leerlingen van onze school tussen de middag naar huis gingen. Wij gebruikten het plein voor de kleine pauzes en voor de overblijfkinderen (inclusief de leerlingen die buiten bleven hangen). De hoofddoelen van het nieuwe plein waren voor ons: meer beweging en minder conflicten. De leerlingen uit de hogere groepen kregen

1. Trefbal

Tegen elkaar spelen

2. Buitenspelkaarten

Tegen elkaar spelen/
Naast elkaar spelen/
Samen spelen delen/ Om
de beurt spelen

3. Allesbal

Tegen elkaar spelen

4. Boompje verwisselen

Tegen elkaar spelen

5. Materiaal uitleen

Container

6. Fietsenhok

7. Ronde klok- Kring spelletjes (vraag naar meester)

Naast elkaar spelen/
Tegen elkaar spelen

8. Rekenmachine- Som spelletjes

Naast elkaar spelen/
Tegen elkaar spelen

9. Cijferbord- Cijferspelletjes

Naast elkaar spelen/
Tegen elkaar spelen

10. Toetsenbord- Woord spelletjes

Naast elkaar spelen/
Tegen elkaar spelen

11. Nederland kaart- Plaats/Provincie spelletjes

Naast elkaar spelen/
Tegen elkaar spelen

12. Vrije zone

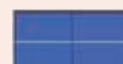
Rust in spelen/ Samen
spelen ' om de beurt
spelen / Samen spelen
delen / Samenwerk spelen

13. Wave/skateboard parcours

Om de beurt spelen

14. Wedstrijdparcours (zie informatiebord)

Tegen elkaar Spelen

Tafeltennistafel - Rond de tafel

Tegen elkaar

Schommel / steppen / fietsen

Naast elkaar spelen / Om
de beurt spelen

▲
*Een uitgewerkte
planning van een
speelplaatsindeling.*

bij toerbeurt een rol als held (met een mooi opvallend jasje), waarbij zij spellen moesten begeleiden en kleine conflicten met steun van de groepsleerkrachten moesten oplossen. Daarnaast hebben wij direct een investering gedaan in materiaal inclusief een opbergcontainer. Met het zoneparc was er al snel een grote verandering merkbaar. Door de verschillende beweegmogelijkheden was er minder verveling op het plein, dus minder reden om leeftijdsgenoten negatief op te zoeken. Het directe resultaat was minder leerlingen voor straf langs de kant hebben in de pauzes.

Leerkansen

Wij zijn door de gemeente geselecteerd voor de pilot van het zoneparc, omdat wij een openbaar plein hebben en het plein ook na schooltijd een buurtfunctie heeft. Daarnaast heeft het zeker meegespeeld dat wij nieuwe projecten altijd zeer serieus oppakken en er een grote kans van slagen is door de inzet van onze

collega's. Wij hebben, als school, geen kosten gehad voor de aanleg van het plein, maar natuurlijk werd er wel van ons verwacht dat wij het optimale resultaat uit het plein halen. Er zijn in de loop der jaren wel veranderingen op ons pad gekomen. Onze leerlingen gaan nu bijvoorbeeld per week zes uur extra naar school, omdat wij meedoen aan het Leerkansenprofiel. Het Leerkansenprofiel is een concept wat ervoor staat om leerlingen uit een kansarme omgeving dezelfde mogelijkheden te bieden als kinderen uit een kansrijke omgeving. Daarnaast hebben wij sinds twee jaar een continu-rooster ingevoerd, waardoor alle leerlingen niet alleen in de kleine pauze (vijftien minuten), maar ook tussen de middag (dertig minuten) gericht buitenspel krijgen. Door een zeer efficiënte manier van het inzetten van de extra gelden hebben wij gerealiseerd dat drie buitensportleerkrachten vast op deze pauzes staan om de helden te begeleiden en een kwalitatief goed programma aan te bieden.

Foto Hans Dijkhoff

Trefbal

Samen leren
goed presteren

Naast deze pauzes geven deze docenten extra lessen in een vakgebied waarin hun kracht ligt (speelgedrag, constructie, verkeer), waardoor zij een grotere aanstelling hebben op onze school en de kans groter is dat zij niet op zoek gaan naar een andere baan.

Optimaliseren

Voor de toekomst blijft het optimaliseren van ons schoolplein altijd van toepassing. Elke week is er overleg tussen de buitensportdocenten over mogelijke verbeteringen. Daarnaast is er overleg met de vakleerkracht en de collega's. Een van de top-ideeën die uit dit overleg zijn gekomen is het invoeren van zon-kaarten voor de top-buitenspelers. Deze zonnetjes krijgen een beloning (als eerste naar een spel) in de volgende pauze(s). Daarnaast heeft er in de afgelopen periode een laatstejaars Halo-student

kernwoorden
buitenspelen, zoneparc,
buurt en sport

Contact:

j.sprinkhuizen@despringbok.nl

haar keuzestage uitgevoerd ter verbetering van ons plein wat ervoor heeft gezorgd dat elke leerling op zijn/haar eigen niveau kan bewegen. Er worden nu meer bewegingsonderdelen aangeboden op het schoolplein en de helden worden beter ingezet.

Ook voor de wijk

Naast dat onze leerlingen kunnen spelen op ons openbare schoolplein, kan de hele wijk meegenieten als zij langslopen. Na schooltijd zijn er momenten waarop jongere leerlingen niet meer worden weggestuurd door grotere kinderen (wat vroeger altijd gebeurde), maar mee mogen doen. Daarnaast wordt er ook meer gespeeld met andere materialen na schooltijd rond het grote veld. Waarschijnlijk, omdat het plein nu door veel meer leeftijden in gebruik is en er ook regelmatig ouders langs lopen.

Het werken met vernieuwende spellen: Een smart-goal steprace. Een doel is oranje en een doel is blauw verlicht en bij het doorkruisen zal een ander doel verlicht worden. Wie heeft het eerste drie doelen doorkruist. ■